

למידה לאורך החיים

למידה לאורך החיים (Life Long learning) רואה בלמידה מהות בסיסית וחיונית לקיום ולהתנהלות של פרטים, חברות ומדינות. למידה לאורך החיים אינה רק כלי פעולה, היא גם תפיסת עולם שמגדירה את הלמידה כאמצעי מרכזי להתפתחות אישית, כלכלית, חברתית ותרבותית. היא מוכרת כחיונית להתמודדות עם משימות החיים במציאות עכשווית ונתפסת כמאפשרת לאנשים לשלוט בגורלם, לתרום לחברה ולהיערך לאתגרי העתיד.

הלמידה היא תהליך מתמשך לאורך כל שנות החיים ובמסגרתה נרכשים ידע, מיומנויות חדשות והשכלה רחבה. תפקיד הלמידה לאורך החיים הוא לסייע ליחיד להשתלב ולהתפתח בשוק העבודה המודרני המשתנה תדיר ולהקנות לו כלים למעברים בין עבודות ותחומי עיסוק שונים. נוסף על כך, חוקרים רבים רואים בלמידה לאורך החיים כלי מרכזי בפיתוח אישי ובעידוד אזרחות אקטיבית והכלה חברתית, התורמים לצמצום פערים.

הלמידה במהלך החיים היא רחבה יותר מהחינוך ומתרחשת לרוב מחוץ למוסד הלימודי. היא כוללת: ארגון מחדש של ידע קיים, הרחבה והעמקה של ידע, מיומנויות ורשת של כישורים. עיקרו של הלימוד הוא "ללמוד כיצד ללמוד", הכרוכה לא רק ביכולת לפתח מיומנויות ולרכוש ידע אלא גם ביכולת להתפתח בכל התחומים הקשורים בחיי אדם.

למידה לאורך החיים חוצה מגזרים וגילאים ומקיפה את כל קבוצות הגיל ואת כלל הצורות והשיטות ללמידה, כגון: למידה פורמלית, למידה לא פורמלית, הכשרה, העשרה, לימוד מקצועות חדשים, לימוד שפות והתמקצעות בתחומים מסוימים. הלמידה לאורך החיים מקנה לפרט תחושת סיפוק עצמי ותורמת לאזרחות פעילה.

שיטות הלימוד על פי תפיסה זו של למידה הן לימוד קבוצתי, לימוד עצמי, למידה על ידי מורה/מדריך וגם למידה מקוונת (למשל, MOOC). תהליך הלמידה לאורך החיים מתקיים בכל קבוצות האוכלוסייה, בקרב תלמידי בית הספר, סטודנטים, מבוגרים, ואנשים בגיל השלישי והוא מהווה נקודת מפתח לבינוי קהילה, הון אנושי וחברתי לומד ומתפתח תדיר. יחד עם זאת, גישה זו סוברת שמחובתה ואחריותה של המדינה להבטיח את זכויות אזרחיה ולקדם את בנייתה של חברה איכותית וחסונה.

סעיד ענבוסי

מנהל המחלקה להתחנכות ולמידה